

Marianne Jelved (RV):

De internationale spørgsmål spiller en stadig mere nærgående rolle for os alle: forandringerne i Europa, krisen i Golfen og FN's nye rolle, udviklingen i EF, Nordisk Råds diskussioner om Norden i Europa, vores begyndende samarbejde med de baltiske lande, forhandlingerne om begrænsning af de konventionelle styrker i Europa, Den Europæiske Sikkerhedskonferencens positive udvikling, Europarådets arbejde er alt sammen spørgsmål, som Danmark er stærkt optaget af, og som Danmark skal være stærkt optaget af.

Denne politiske opgave har to sider: Den ene side er vores konkrete arbejde i alle de internationale organer, som vi er med i, hvor vi skal præge beslutningerne og udviklingen. Den anden side er vores arbejde med at debattere alle disse spørgsmål, vores indtryk af sagernes indhold mere bredt end i de snævre politiske kredse. Det er vigtigt ikke at glemme det sidste. Vi er i en periode med hastige forandringer, med en stigende internationalisering, som dels er udfordrende, dels kan virke skræmmende på mange.

I Det Radikale Venstre mener vi, at vi skal blande os. Vi skal bruge alle de internationale organer, vi er med i, og arbejde for vores fælles fremtid, og det vil sige udvikle og styrke det internationale samarbejde, arbejde for fred og sikkerhed, for nedrustning og for, at sparede forsvarsmidler kan bruges til løsning af påtrængende internationale opgaver.

Ud over de mere traditionelle sikkerhedspolitiske problemer er der tre hovedproblemer, som i virkeligheden også er sider af sikkerhedspolitikken, og som er mere truende for vores fælles fremtid, end mange normalt gør sig klart. Det er de etniske konflikter rundt om i verden, mindretalletenes situation, uanset om det er i Danmark, om det er i Europa eller i andre verdensdele.

I Det Radikale Venstre finder vi, at krav om demokrati, krav om respekt for menneskerettighederne, krav om ligestilling for alle etniske grupper skal fastholdes i alle relevante sammenhænge.

Det er også verdens fattigdomsproblemer, Nord-Syd-konflikten, det er den kolossalt ulige fordeling af ressourcerne og udviklingsmulighederne mellem Nord og Syd. Hvis ikke det internationale samfund for alvor får taget virkelig

fat om dette problem, så går det galt. Og problemet kan kun løses internationalt.

Når vi ser, hvad der skal til for at hjælpe Østeuropa i gang, giver det et godt billede af, hvilke enorme krav der stilles for at løse fattigdomsproblemerne. Danmark skal fastholde en høj ulandsbistand og forstærke bistandens funktion som forebyggelse af Nord-Syd-konflikten, og Danmark skal arbejde for, at alle andre lande forøger deres bistand til i alt fald 1 pct. af deres bruttonationalprodukt.

Det tredje hovedproblem, som også er et sikkerhedspolitisk problem, er miljøet. Den ene alarmerende rapport efter den anden om drivhuseffekt, rovdrift på naturen osv. må få det internationale samfund til at tage alvorligt fat i disse problemer.

Vi gør meget i Danmark. Men vi er nødt til at intensivere det internationale miljøarbejde og arbejde for, at der internationalt indgås bindende aftaler. Som et minimum må Brundtlandrapportens henstillinger følges internationalt. Det kræver renere teknologi og holdningsændrende initiativer. Vi vil i Det Radikale Venstre arbejde for, at hensynet til miljøet bliver en integreret del af den økonomiske politik.

Miljøet skal ikke være en særlig sektor, isoleret fra den almindelige økonomiske politik, miljøhensyn skal indarbejdes på lige fod med f.eks. beskæftigelse og betalingsbalance. Vi er nødt til at tænke i helheder, og derfor må der arbejdes for et folkeligt engagement bag miljø- og energiinitiativer.

Fastlåste blokke i det internationale samfund er afløst af ideer, af samarbejde, af argumenter, af hjælpsomhed og forpligtelser. Det er Det Radikale Venstres opfattelse, at det internationale samarbejde er af afgørende betydning for vores fælles fremtid, og at Danmark skal være forpligtende med for at præge fremtiden. Vi skal ikke bare hytte os selv – vi skal være med.

Det første program i Det Radikale Venstres historie, Odenseprogrammet fra 1905, indledes med følgende sætning: »Livet har skabt nye former og har på mange punkter givet os en ny lære.«

Hermed mente de gamle radikale, at vejen til de politiske mål til hver en tid må vurderes i forhold til den tid, vi lever i, til de politiske realiteter.